

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — IE ECONOMPOLITICA — FINANȚE

Director: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**Redactor-proprietar: **I. S. CODREANU**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Licențiat în Drept și științe de Stat
Avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla. . . 45 lei

6 luni 20

3 luni 10

Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația

București, **CALEA RAHOVEI**

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 16/98

S U M A R

— Câteva considerațiuni asupra pedepsei, de d-l avocat **P. Vasilescu**.

JURISPRUDENȚA:

— Casație s. II: **V. P. Buescu cu Ministerul de Justiție și Casa de depuneri** (Transfertul judiciar operează numai în cazul când este vorba de o avere care se găsește în patrimoniul terțului poprit, iar nu și în cazul când suma poprită este a altei persoane și se deține în depozit de terțului poprit nu pentru debitor, în care caz proprietarul sumei poate face contestație cu ocazia executării hotărârii de validare);

— Casație s. III: **Inginer Samitea cu Ministerul de finanțe și Săineanu** (Aportul adus de defunct într-o societate în comandită este constă din mașini, unelte, instalațiuni, etc. totuși conform contractului, fiind producător de venit, trebuie impus ca atare în momentul formării patrimoniului succesoral);

— Curtea de apel București s. III: **Ministerul Lucr. publice cu B. D. Zisman** (Este neadmisibilă o cerere de revizuire îndreptată înaintea primei instanțe contra unei sentințe care a fost atacată cu apel, indiferent dacă apelul a fost respins pe motiv de fond sau a fost anulat pentru vicii de formă, ori ca nemotivat);

— Curtea de apel din Turin: **Despre dreptul de uz al coproprietarilor unui mormânt familial**, cu o **Observație** de d-l profesor **D. Alexandresco**;

Rezumatele Jurisprudenței Curței noastre de Casație

— **Curtea de casație s. unite:** Art. 151 pr. civ.—Dacă secțiunile unite ale Curței de casație chemate a judeca un recurs este în drept a aplica art. 151 pr. civ.

— **Curtea de casație s. I:** Autoritatea lucrului judecat.—Verificarea element lor din care se trage lucru judecat.—Chestiuni de drept, care intră în controlul Curței de casație.

— **Curtea de casație s. II: No. 1:** Judecătoria de pace.—Competință penală.—Furtul de pe câmp a unor lemne scoase dela poduri, spre a fi ridicate în urmă.—Art. 309, al. 2, c. penal; **No. 2:** Jurați.—Dare de foc.—Verdict de neculpabilitate.—Constatarea unei imprudențe.—Condamnare la despăgubiri.—Admisibilitate.—Condamnare solidară.—Art. 1003 c. civil.

— **Curtea de casație s. III: No. 1:** Legea zaharinei.—Fabricare de vinuri din esențe.—Contravenția prevăzută de art. 13 al. 3 l. zaharinei.—Caracterul ei fiscal.—Deosebire de faptul prev. de art. 63 l. sanitară; **No. 2:** Patentă.—Întreprindere de spectacole.—Taxa proporțională.—Stabilirea ei după valoarea locativă a imobilului împreună cu mobila afectată la exploatarea lui.—Comisie de apel.—Probe.—Cunoștințele personale ale membrilor comisiei.—Informațiuni.—Admisibilitate.

Câteva considerațiuni asupra pedepsei

Puterea rațiunii fiind suverana timpului nostru, două idei mari domină dreptul modern: utilitatea socială și individualizarea pedepsei. Prima idee reprezintă primejdia ce amenință societatea, emoția de frică pe care infractorul o inspiră societății, paguba ce rezultă din infracțiune atât pentru victimă, cât și pentru reprezentanții drepturilor sale. Această idee este un fel de scut pentru garanția și apărarea vieții umane, este în acelaș timp și justificarea pedepsei, sau în termeni tehnici «fundamentul dreptului social de pedeapsă». A doua idee reprezintă sufletul infractorului cu motivele, corupția, răutatea sau fondul bun, adică gradul său de vinovăție. Sau, pornind de la analiză la sinteză putem spune, că prima idee reprezintă obiectivitatea socială, iar a doua subiectivitatea infractorului.

Dreptul penal este în strânsă legătură cu sociologia. Pontifii dreptului penal, când au plăsmuit aceste idei, s'au inspirat de sigur din teza pusă în sociologie asupra raportului dintre individ și colectivitate. În privința acestei chestiuni unii sociologi pun înainte de toate binele social, iar pentru atingerea acestui scop ei fac din individ un instrument, un mijloc. Alții susțin teza contrarie. Printr-o fericită inspirație creatorii dreptului penal modern au evitat extremele formulând un sistem eclectic. Alegându-și această poziție ei și-au zis: siguranța socială condiționează buna stare individuală, după cum prosperitatea individului asigură bunul mers social.

Combinând dar partea bună din teza individualistă cu partea de adevăr din teza partizanilor colectivității au ajuns la teoria utilității

sociale și a individualizării pedepsei. În mecanismul vieții sociale organul utilității sociale este legiuitorul, al individualizării pedepsei este judecătorul. Legiuitorul în mod abstract legiferează pedeapsa deosebitelor feluri de infracțiuni, iar judecătorul studiază împrejurările infracțiunii, sufletul agentului, convingându-se în chip concret de personalitatea sa, dozând în consecință pedeapsa. Legiuitorul se ocupă de infracțiune, judecătorul de infractor. Sau, după expresia lui Garraud: legiuitorul reprezintă «culpabilitatea legală, absolută», judecătorul pe cea «individuală judiciară».

Plăsmuirea juridică din dreptul penal modern se aseamănă acelor construcțiuni arhitectonice, care ne încântă sufletul prin armonia liniilor, prin simetria stilului. Câtă garanție s'a luat atât pentru apărarea intereselor societății, cât și pentru apărarea intereselor infractorului! Cu câtă justeță s'a împărțit egalitatea ambelor interese! Dacă însă armonia intereselor rămâne neatinsă în concepțiunea teoriei, în aplicarea ei echilibrul se pierde. Și când vorbim de aplicația teoriei ne referim la spețele, ce se prezintă înaintea instanțelor judiciare. Nu ne aducem aminte—cu privire la acest lueru—să fi văzut multe jurisprudențe, care în motivarea lor, să fi ținut seamă de garanția teoretică a celor două interese. În toate aproape nu se are în vedere decât principiul utilității sociale. Chestia de fapt a circumstanțelor în care s'a petrecut infracțiunea, analiza suflotească a infractorului este cu totul neglijată. Și dacă acestei părți nu-i se rezervă nici un loc în corpul hotărârii, este evident că nu prea se ține seamă de ea în elementele de apreciere ale pedepsei. De la înălțimea, de unde hotărâște de soarta oamenească, judecătorul aplică formula codului și nu se scoboară să cunoască de aproape personalitatea agentului. În această sferă de abstracțiune judecătorul se substituie legiuitorului hotărând pentru infracțiunea în genere, iar nu pentru ceiace este infractorul în speță; el reprezintă «culpabilitatea legală, absolută», călcând prin aceasta spiritul legii și ignorând tendințele noi ale doctrinei.

Instituțiunile sociale au însă cauze, care explică existența și modul lor de funcțiune. Care este dar cauza stărei actuale a justiției penale?

Instanțele judiciare sunt încă sub influența justiției din trecut; judecătorul actual nu a eșit complet de sub puterea tradiției. Sub acest raport -- după datele științei -- putem spune, că justiția veche este expresia sentimentului, nu a rațiunii. Lucrând sub influența puterii sentimentale, ea era departe de calmul sublim, care în fața infractorului inspiră milă, îngrijorare, simț de dreptate. De aceia și publicul privește astăzi cu ură infracțiunea, iar judecătorul, când este vorba de viața celor mizerabili, nu-și dă osteneală să descopere adevărul, să restabilească cumpana egalității între interesul social și cel individual. Așa cum se pedepsește astăzi, numai fatalitatea socială dictează pedeapsa, nu și culpabilitatea individuală. Iată de ce, constatăm cu părere de rău, că pedeapsa pervertește, în loc să îndrepteze pe infractor.

Când se vor înlătura imperfecțiunile justiției penale? Multe schimbări trebuiesc făcute în această direcție. Prima schimbare va trebui făcută acordându-se în justiție mai mult credit fiziologiei, datelor psihologice, cunoștințelor de ordin sociologic. Justiția, chiar și astăzi în generalitatea cazurilor, nu dă atenție decât interpretărilor înguste ale textelor de lege. Orice vedere mai largă, care ese din cadrul juridic obișnuit, este privită ca o extravaganță. Creditul științei în aplicarea dreptului penal reclamă însă specialități. Va trebui deci o magistratură adănc cunoscătoare a sociologiei criminale, va trebui să se creeze în jurul său o atmosferă științifică. Magistratura nouă va trebui să aibă ca auxiliari ai săi pe medici, căci în procesele penale expertizele medicale trebuiesc să joace rol hotărâtor. Opera va fi completată în măsura puținței — prin clădirea unor spitaturi închisori, unde se vor da infractorilor o îngrijire ca unor adevărați bolnavi.

Magistratul astfel pregătit, având la îndemână și mijloacele pe care i le arată știința, va avea în adevăr sorti să descopere gradul de culpabilitate al infractorului, dând pedeapsa în consecință. Pentru înfăptuirea ideii trebuie însă o pornire generoasă a oamenilor de bine. Mișcarea va cere multe sacrificii, dar și răsplata va fi bogată și nobile.

P. VASILESCU
Avocat, Profesor

Ploiești, 12 Septembrie, 1913

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența dela 20 Martie 1913

Președenția d. lui I. DUCA, consilier

V. P. Buescu cu Ministerul de Justiție și Casa de Depuneri și Consemnațiuni

Poprire. — Cauțiune judiciară pentru liberarea provizorie a unui prevenit. — Dreptul de proprietate al Statului sub condițiune, asupra acelei sume. — Validare definitivă în mâinile Casei de depuneri obținută de un creditor al depunătorului sumei. — Constație la executare din partea Statului, reprezentat prin Ministerul de Justiție. — Admiterea contestației. — (Art. 126 pr. penală)

Transferul judiciar operează numai în cazul când este vorba de o avere care se găsește în patrimoniul terțiului poprit, iar nu și în cazul când suma poprită este a altei persoane și se deține în depozit de terțul poprit nu pentru debitor, în care caz proprietarul sumei poate face contestațiune cu ocazia executării hotărârii de validare *).

Deciziunea 79/913. — Respins recursul făcut de V. P. Buescu, contra sentinței Trib. Ilfov s. III No. 40/913, dată în proces cu Ministerul de Justiție și Casa de Depuneri și Consemnațiuni.

Curtea.

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l Consilier I. Duca;

Pe recurentul V. P. Buescu în dezvoltarea motivelor I și II de casare;

Pe d-l avocat V. Alexandrescu în dezvoltarea motivelor III și IV; și

Pe d-nii avocați Darvari și Saita în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Exces de putere. Violarea principiului că nu se poate da unei părți ceea ce nu a cerut sau mai mult de cât a cerut. În adevăr, constatorul Ministerul Justiției, a cerut prin petiția de contestație să mise predea recipisă No. 1555/911 a administrației financiare. Brăila, întrucât aparține statului. Nu a cerut nici oral, nici prin concluziunile scrise anularea urmăririi îndreptată de mine contra Casei de depuneri. Dar chiar dacă ar fi cerut-o, cererea ar fi fost inadmisibilă și nu s'ar fi putut admite de Trib. decât prin exces de putere întrucât Ministerul Justiției nu avea calitatea să apere Casa de depuneri care era condamnată față de mine pur și simplu să-mi plătească suma de lei 1000 iar nu să-mi predea vreo recipisă, care pentru mine n'are nici o valoare și eu nu am cerut nici o recipisă și am executat o cerând să mi s' plătească suma de 1000 lei; iar Casa de depuneri posedând această recipisă în urma somației de plată trimise în achitare această recipisă care cred că ar fi trebuit, date fiind împrejurările, să fie în posesiunea statului»;

Având în vedere sentința supusă recursului, din care rezultă că recurentul Buescu punând în executare o carte de judecată obținută contra Casei de depuneri prin care această Casă este condamnată, prin validarea unei popri, să plătească valoarea recurentului în sumă de 1000 lei, reprezentând o cauțiune judiciară pentru liberarea provizorie a unui prevenit, — zisa Casă înaintează judecătorului de ocol, în executarea cărții de judecată

condamnatoare, recipisa în cestiune, făcând în același timp cunoscut Ministerului de Justiție, care era proprietarul acelei recipise, sub condițiune, despre înaintarea ei;

Că, Ministerul de Justiție pentru a împiedica liberarea garanției care era proprietatea sa, a făcut contestațiune la executarea cerută de Buescu asupra recipisei sus vorbite, iar contestațiunea fiind respinsă de judecătorul de ocol în urma apelului Ministerului, a fost admisă de tribunal prin sentința ce se atacă cu recurs, anulându-se urmărirea făcută de recurent;

Considerând că, Statul, prin contestațiunea ridicată la executarea făcută de recurent, tindea să împiedice ca această executare să se exercite asupra recipisei în cestiune, care fiind depusă ca garanție, conform art. 126 din proc. penală, era proprietatea sa; iar pentru a împiedica să se libereze conținutul acelei recipise, singura cale ce avea tribunalul de urmat era anularea urmăririi în felul cum era exercitată anulare pe care Statul implicat o ceruse, din moment ce se pretindea proprietarul recipisei și cerea să nu fie atribuită recurentului;

Că, procedând astfel Statul făcea un act de apărare al propriilor sale interese, iar nu al Casei de depuneri, spre a o apăra de efectele unei condamnări definitive, cum se pretinde prin motivul de casare;

Că prin urmare, tribunalul, anulând urmărirea, după ce a discutat și hotărât că suma coprinsă în recipisa urmărită, aparține Statului iar nu debitoarei recurentului, a dat o hotărâre în limitele cererii de contestație a Statului, iar nu mai mult decât s'a cerut și deci motivul de casare e nefondat;

Asupra motivului II:

«Violarea autorității lucrului judecat»;

«Trib. a hotărât că validarea a fost condiționată, când această înaltă curte prin decizia No. 154/911 și No. 105/912, hotărâse că validarea a fost pur și simplu. Este adevărată că această cestiune formează lucru judecat numai între mine și Casa de depuneri și că nu putea fi opozabilă Ministerului Justiției însă în acest proces a figurat și Casa de depuneri-cu care a pus concluzii și față de care nu se mai putea hotărâ că validarea este condiționată când această înaltă curte, hotărâse cu ocazia contestației ce făcuse casa de depuneri prin deciziile No. 154/911 și No. 105/912 că validarea este pur și simplă;

«Acum iarăși casa de depuneri cere și trib. imi anulează din nou urmărirea și pentru a ajunge la această soluție, trib. învoacă motivul că validarea a fost condiționată hotărând în sens contrar de cum hotărâse această înaltă curte și astfel a violat autoritatea de lucru judecat»

Considerând că este constant în fapt că Statul nu a figurat în procesul de validare de poprire urmat între recurent și Casa de depuneri, astfel că efectele hotărârii obținute nu se puteau opune Statului; iar, de altă parte, tribunalul în argumentarea ce face, în definitiv, tinde să stabilească proprietatea conținutului recipisei, hotărând că ea aparține Statului și că atare nu poate fi atribuită recurentului;

Că astfel, nu poate fi vorba în cauză de violarea autorității lucrului judecat;

Asupra motivului III:

«Omisiunea esențială, și violarea art. 461, 462 din pr. civ.»

«Am susținut oral și prin concluziile scrise că din momentul ce statul nu a intervenit la instanța de validare, nici chiar până când hotărârea de validare a rămas definitivă, Statul nu mai poate avea nici o pretenție asupra sumei prevăzută în sus zisa recipisă întru cât s'a operat față de stat transferul judiciar statul având ca și mine față de casa de depuneri aceeași calitate de creditor. Trib. omite a se pronunța asupra acestui mijloc de apărare și omisiunea este

*) Acest rezumat a fost publicat în No. 44/913, pag. 527.

esențială, întru cât dacă s'ar fi luat în cercetare acest motiv, soluția procesului ar fi fost alta. Pe de altă parte prin această omisiune, Trib. violează dispozițiile art. 461 462, și urm. din pr. civ. relativ la transferul judiciar.

Considerând că, deși tribunalul nu discută mijlocul de apărare invocat de recurent, relativ la transferul judiciar ce s'ar fi operat față de Stat prin aceia că Statul n'a intervenit în instanța de validare, această omisiune nu este esențială și nu poate ca atare să ducă la casarea sentinței dată, întru cât transferul judiciar operează numai în cazul când este vorba de o avere care se găsește în patrimoniul terțului poprit iar nu și în cazul când, cum este în speță, averea urmărită este a altei persoane și se deține în depozit de terț poprit, nu pentru debitor.

Că; dar, și acest motiv este nefondat;

Asupra motiunii IV:

«Exces de putere, omisiune esențială, violarea art. 400 pr. civ.»

«Am susținut înaintea Trib. și prin concluziunile scrise că este inadmisibilă calea aleasă de Ministerul Justiției de a se opune la liberarea de către casa de depuneri a banilor și că singura cale ce poate avea este de a se îndrepta o acțiune directă pe cale principală contra Casei de depuneri, dacă statul ar fi îndreptățit la această acțiune căci conform art. 400 și urm. pr. civ. când ne găsim în fața executării nu se poate face contestație de cât sau de una din părțile între care s'a urmărit procesul sau de cei de al treilea interesați care au revendicat ceva din această executare. Ori, nici una din aceste calități statul nu avea deci de unde această cale extraordinară pe care și-o alege statul».

«Tribunalul omite a se pronunța asupra acestui mijloc, iar omisiunea pe care o face este esențială și prin ea comite un exces de putere violând dispozițiunile art. 400 și urm. din procedura civilă».

Considerând că Statul, fiind un terț care era interesat ca executarea să nu se facă asupra unei averi ce prețindea că este a sa iar nu a debitorului urmărit, și întru cât debitorul, care definea în depozitul său averea Statului, nu o predase încă creditorului urmărit, calea de urmat pentru scoaterea de sub urmărire a unei averi ce nu este a debitorului, este calea contestației la executare potrivit art. 400 din procedura civilă, stabilind că hotărârea se execută asupra unei averi a Statului;

Că, numai dacă Casa de depuneri ar fi liberat depozitul creditorului urmărit, Statul avea să recurgă pe calea unei acțiuni principale contra Casei pentru restituirea valorii depozitului;

Că prin urmare și acest motiv de casare este nefondat. Pentru aceste motive Curtea respinge, etc

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIES. III

Audiența de la 14 Decembrie 1912

Președinția d-lui G. P. PETRESCU, președinte

Inginer Em. R. Samitca cu Ministerul de finanțe, Cecilia Șăineanu și Lazăr Șăineanu soț

Taxe succesoriale — Aportul adus de defunct într-o societate în comandită. — Avere producătoare de venit — Supra-taxă de 40%

Când instanța de fond, interpretând un contract de asociațiune în comandită, constată în fapt că aportul adus în acea societate de unul din asociați, acum defunct și a cărui avere succesorală urmează a fi taxată, deși

constă din mașini, unelte, instalațiuni etc., totuși conform contractului, acel aport social este producător de venit, el ne mai putându-se restitui, asociatului sau moștenitorilor săi, decât printr-o sumă de bani evaluată de părți, urmează că acest aport trebuie considerat și în momentul formării patrimoniului succesoral tot ca avere mobilă producătoare de venit și deci supusă la supra-taxă de 4 la sută pentru succesiuni și este indiferent dacă aportul social în acel moment consta sau nu dintr-o sumă în numerar, căci el la formarea societății fiind eșit din patrimoniul comanditarului spre a intra în acel al societății, prin acest fapt comanditarul devine creditor pentru acel aport față de asociații comanditați *).

Decizia No. 533/912.—Respins recursul făcut de Inginer Em. R. Samitca, contra sentinței Trib. Ilfov s. III No. 611/912, dată în proces cu Ministerul de finanțe, Cecilia L. Șăineanu și L. Șăineanu soț.

Curtea.

Ascultând din partea recurentului pe d-l avocat Ilie Niclescu în dezvoltarea motivelor de casare; și Pe d-l avocat Al. Zeceanu în combatări

Deliberând,

Asupra motivelor 1 și 3 de casare:

I. «Exces de putere provenit din greșita interpretare a art. 48 al 7 din legea timbrului.

«Ne plângeam înaintea tribunalului că defunctul R. Samitca, la moartea sa întâmplată în 1911 ne transmitea între altele și miza sa de asociat comanditar constând din porțiunea de clădire în care este instalat atelierul de arte grafice Samitca din Craiova, parte din mașinile, aparatele, rechizitele tipografice de editură, de litografie, stereotipie și fabrica de cartonage, care deși evaluate prin actul de asociație la 88000 lei totuși nu reprezintă în momentul decesului, potrivit convenției părților un capital mobilier care să fie socotit ca producător de venit și deci supra taxabil cu 40%, ci un capital mobilier — aport în natură — al cărui caracter nu putea fi schimbat nici prin voința contractanților nici a terților, până la expirarea contractului de asociație, în 1917, când numai în anumite condițiuni, în loc de aport în natură s'ar plăti lui R. Samitca sau moștenitorilor săi contravaloare în numerar a aportului adus în natură».

«Tribunalul socotind că dacă aportul mobilier este mult mai târziu de epoca decesului, rambursabil în numerar, este un capital producător de venit, a violat nu numai art. 48 al 8 din legea timbrului, dar și principiul constant în această materie, că natura sau caracterul averi imposibile o determină momentul decesului iar nu transformările ulterioare».

III «Exces de putere, omisiune esențială și nemotivare».

«Am demonstrat atât oral cât și prin concluziunile noastre scrise că ceea ce forma patrimoniul defunctului Samitca la moartea sa în 1911 erau în parte lucruri mobile, imobilizate prin destinațiune, ca mașini, unelte, aparate, rechizite tipografice, litografice, stereotipie de ale fabricii de cartonaj și legătorie de cărți și o porțiune din clădirea în care erau in-

*) Acest rezumat a fost publicat în No. 12/913 pag. 144.

statalte atelierele apreciate cam la 83000 lei și făceau dovada acestor afirmări nu numai cu contractul de asociație, dar chiar cu registrul inventar în care sub controlul tribunalului de Dolj se întocmise bilanțul inițial noii societăți și din care ori cine putea vedea că aportul lui R. Samitca consta din imobile și mobile, imobilizate prin destinațiune. Cu toate acestea Trib. Ilfov s. III prin sentința sa nu pomeneste nimic despre aceste fapte, nu discută prin nici unul din considerentele hotărârii sale chestiunea ce o puneam, săvârșind astfel o omisiune esențială și a dat o sentință nemotivată».

Având în vedere că din sentința supusă recursului se constată că prin decizia Ministerului de finanțe cu No. 3022 Junie 1911 recurentul Em. R. Samitca, Cecilia Lazăr Săineanu și Lazăr Săineanu soț, au fost obligați să plătească taxa de înregistrare pentru averea de succesiune cum și la suprataxa de 4% la suma de 83000 lei ce reprezintă creanța defunctului în societatea în comandita Samitca & Barash, producătoare de venit;

Că în contra acestei decizii, numiții au făcut apel susținând că suma de 83000 lei ce reprezintă aportul de comanditar al defunctului R. Samitca în societatea în comandita Samitca & Barash neconstând într-o sumă certă producătoare de venit, ci în mașini, unelte, instalațiuni, rechize etc., imobilizate prin destinațiune, neproducătoare de venit nu putea fi suprataxată, iar titlul de rentă 4% de 5000 lei făcând parte din dota de 60000 ce defunctul a constituit dotei ficei sale Cecilia și asupra careia s'a plătit taxa de înregistrare, nu trebuia supus la taxă;

Că trib. Ilfov s. I, I judecând afacerea, le-a respins apelul ca nefondat.

Văzând art. 48 al 1 și 8 din legea timbrului dela 19.6;

Considerând că după acest text de lege, succesiunile ab intestat deferite descendenților în linie directă se impune la o taxă de doi lei la sută care se va plăti însă cu 40% pentru averea susceptibilă de a produce venit;

Considerând că în speță, tribunalul pentru a respinge apelul recurentului inginer Samitca și a confirma deciziunea de impunere la taxe a Ministerului de finanțe, discutând și interpretând actul de asociație în comandita Samitca & Barash constată în fapt și apreciază că aportul adus de defunctul Ralian Samitca în acea societate, deși constă din mașini, unelte, instalațiuni, rechize etc., totuși conform contractului acel aport fiind producător de venit și ne mai putându-se restitui lui sau moștenitorilor lui decât printr-o sumă de bani evaluată de părți urmează că acest aport trebuie considerat și în momentul formării patrimoniului succesoral tot ca avere mobilă producătoare de venit, indiferent dacă atunci el consta sau nu dintr-o sumă în numerar, căci el, la formarea societății, fiind eșit din patrimoniul comanditarului spre a intra în acel al societății prin acest fapt comanditarul devine creditor pentru acel aport față de asociații comanditați;

Că de altfel, după cum rezultă din art. 9 al contractului de asociație în comandita, restituirea aportului urmând să se facă în numerar, ca atare el constituie o avere în numerar iar nu în imobile așa că suma de 83000 lei la care a fost evaluat de părți, bine a fost impusă la suprataxa de 4% și tribunalul, judecând astfel n'a făcut nici un exces de putere sau omisiune esențială, a aplicat bine art. 48 al 8 legea timbrului și înregistrării și hotărârea sa din acest punct de vedere este bine și suficient motivată

Că dar aceste motive de casare nu sunt fondate.

Asupra celui de al II motiv:

Il «Profundă eroare materială și greșită interpretare a faptelor și devezilor prezintate».

«Am susținut că 5000 lei constând dintr'un titlu de rentă română face parte din dota d-nei Cecilia Lazăr Săineanu și ca atare trebuie distrasă din activul succesoral Tribunalul influențat de argumentarea greșită a reprezentantului fiscalui, a socotit că din moment a s'a dedus 60000 dotei din actual dotal nu mai e locul să se scadă și cei 5000, căci atunci s'ar deduce 65000 lei iar nu 60000 lei. Eroarea e profundă și evidentă și sentința în această privință mai păcătuiește și prin nemotivare».

Considerând că tribunalul având în vedere decizia fiscalui de impunere la taxe, constată în fapt că din actual succesoral s'a scăzut suma de 60000 lei ce reprezintă dota d-nei L. Săineanu cu care succesiunea era grevată așa că dacă s'ar fi scăzut și titlul de rentă de 5000 lei găsit în succesiune, ar fi ajuns la rezultatul de a se scădea din activ pentru aceia dota 65000 lei adică mai mult de cât s'a constituit prin actual dotal; Considerând că această constatare a instanței de fond fiind o chestiune de fapt și apreciere, ca atare scapă de cenzura Curței și casare;

(Că dar motivele de casare fiind neintemeiate recursul câtă să fie respins

Pentru aceste motive. Curtea resping; recursul etc

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. III

Audiența dela 30 Noembrie 1912

Președinția d-lui N. BUDIȘTEANU, președiate

Ministerul lucrărilor publice cu B. D. Zisman

Decizia comercială No. 55

Revizuire. — Admisibilitatea ei. — Instanța la care trebuie îndreptată — (Art. 288, 291, 293 și 329 pr. civ.)

Din principiile stabilitate prin art. 288 pr. civ. rezultă că revizuirea unei hotărâri mijlocită pe cale de judecată principală sau dată cu prilejul executării judecătorești, este admisibilă atunci când a rămas definitivă prin neapelare sau în instanța de apel, iar prin art. 293 pr. civ. se pune regula că o asemenea cale de atac se îndreptățează de către partea interesată la instanța care a pronunțat hotărârea rămasă definitivă, adică în caz de neapelare la prima instanță, iar în caz de apelare la Curtea de apel;

Prin urmare este neadmisibilă o cerere de revizuire îndreptată înaintea primei instanțe contra unei sentințe care a fost atacată cu apel, indiferent dacă acel apel a fost respins pe motiv de fond, sau a fost anulat pentru vicii de formă, ori ca nemotivat.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Ministerul lucrărilor publice, prin petiția înregistrată la No. 1650 din 1912, contra sentinței tribunalului Ilfov secția comercială No. 1190 din 10 Octombrie 1912;

Având în vedere că din concluziile orale și scrise ale părților și din actele aflate la dosar rezultă în fapt următoarele:

B. D. Zisman și Antoneta Zisman, în luna Maiu 1899 întindând acțiune comercială în contra Ministerului lucrărilor publice, tribunalul Ilfov prin sentința No. 362 din 1901 a condamnat, în lipsă, pe Minister, ca să le plătească o garanție de 9700 lei depusă de tatăl lor David Zisman, 22662 lei 70 bani valoarea unor materiale, 300 lei daune interese, cum și 60 lei cheltuieli de judecată; Ministerul rămânând nemulțumit face opoziție care i se respinge ca nesusținută prin sentința

No 648 din 1903 în urmă face apel care i se respinge ca nesustinut de către această Curte secția III prin decizia No 84 din 1903 și apoi, mai târziu, opoziția care i se respinge prin decizia No. 4 din 1911 întrucât Ministerul, în urma amânării ce i s'a acordat, n'a depus motivele apelului, potrivit prescripțiilor art 69 și 326 pr civ;

Făcând și recurs i se respinge și acesta de către Înalta Curte de Casație secția III prin decizia No 238 din 1911;

Mai târziu, Ministerul revine înaintea Curții de apel cu cerere de revizuire în contra deciziei prin care i se respinsese opoziția asupra apelului nemotivat, cerere care i se respinge prin decizia No 36 din 1911 și în contra căreia Ministerul făcând recurs, de asemenea i se respinge de către Înalta Curte de casație secția III prin decizia No 123 din 1911;

În cele din urmă, Ministerul se întoarce din nou înaintea tribunalului și, pe motivul tras din art 291 pr. civ. că statul n'a fost apărut în fond, atacă cu revizuire sentința No. 648 din 1903 prin care i se respinsese ca nesustinută opoziția și în privința căreia intervenise un apel, revizuire care i se respinge, ca inadmisibilă, prin sentința No. 1190 din 1912 contra căreia s'a declarat apelul de față;

Având în vedere că, chestiunea dedusă azi înaintea Curții este aceea de a se ști dacă o hotărâre a primei instanțe cum e în speță sentința tribunalului comercial Ilfov No 648 din 1903 mai poate fi atacată direct înaintea aceleiași instanțe pe cale de revizuire, atunci când de fapt s'a întâmplat ca acea hotărâre se fie atacată cu apel, care s'a respins întru cât apelantul nu s'a conformat dispozițiilor art 69 combinat cu art 326 pr. civ. de a depune motivele de apel la prima amânare și întru cât o a doua amânare în acest scop nu mai putea fi îngăduită de lege;

Având în vedere că, din principiile stabilite prin art 288 pr. civ. rezultă că revizuirea unei hotărâri, mijlocită pe cale de judecată principală sau dată cu prilejul executării judecării este admisibilă atunci când a rămas definitivă prin neapelare sau în instanța de apel, iar prin art 293 pr. civ. se spune regula că o asemenea cale de atac se îndreaptă de către partea interesată la instanța care a pronunțat hotărârea rămasă definitivă, adică în caz de neapelare la prima instanță, iar în caz de apelare la Curtea de apel;

Considerând că în speță conform principiilor de mai sus, constatându-se că sentința tribunalului comercial Ilfov No 648 din 1903 a fost atacată cu apel, care s'a respins ca nemotivat, o cerere de revizuire nu mai poate fi admisibilă în contra ei înaintea tribunalului, ci înaintea Curții de apel în contra deciziei acestei instanțe, unde de altminteri a și fost îndreptată o asemenea cerere care s'a respins, precum și recursul ce s'a făcut cu privire la dânsa;

Având în vedere obiecțiunea făcută de stat, că apelul declarat în contra hotărârei atacate azi cu revizuire, ca nemotivat nu trebuie asimilat cu un apel respins, ca nesustinut care în virtutea efectului devolutiv sesizează a doua instanță cu capetele de cerere care au făcut obiectul judecării primei instanțe, ci un asemenea apel trebuie considerat ca nevalabil, nul, ca și un apel tardiv sau care s'a declarat perimat care nu sesizează instanța apelului cu fondul pricinii primei instanțe și care nu poate fi socotit decât ca un incident sau fine de neprimire de a intra în fond neavând alt efect decât de a imprimă caracterul definitiv hotărârei de la prima instanță, caz în care o asemenea hotărâre este ca și cum n'ar fi fost apelată asupra capetelor de cerere, și revizuirea urmează a se îndrepta la prima instanță;

Considerând că, obiecția de nulitatea apelului asimilată cu tardivitatea, este neîntemeiată, de oare ce, când prin art 288 pr. civ., se zice că se poate cere revizuirea unei hotărâri rămasă definitivă în instanță

de apel sau prin neapelare, legea nu face nici o distincție între cazul când în instanța de apel se judecă fondul afacerii, sau când se statuiază numai asupra condițiilor cerute pentru admisibilitatea sau valabilitatea apelului și prin urmare argumentele invocate de stat, trase din efectul devolutiv al apelului, nu au nici o valoare în discuția chestiei de față fiind indiferent dacă cea de a doua instanță a intrat sau nu în cercetarea capetelor de cerere cari au făcut obiectul acțiunii primei instanțe;

Că dar, chiar când un apel ar fi nul pentru lipsă de forme sau de alte condiții cerute pentru regularitatea lui, nu poate fi asimilat acest caz cu acela în care sentința a rămas definitivă prin neapelare;

Considerând că argumentele de mai sus trase din litera și spiritul art 288 pr. civ. sunt aplicabile cu atât mai multă tărie, cu cât în speță nu e vorba de un apel care s'ar fi declarat nul din cauza unei lipse de formă cerută de procedură pentru validitatea sa, ci de un apel formulat sub toate condițiile legii, care în principiu a desinvestit prima instanță de fondul afacerii dar care în cursul instanței de apel a fost respins ca nemotivat, în sensul arătat mai sus, încât judecătorul este mai mult autorizat să nu facă distincția pe care o face apărătorul statului.

Considerând că, nici obiecțiunea făcută de stat atunci când asimilează un apel declarat nul sau respins ca nemotivat, cu un apel perimat, nu poate fi întemeiată, căci dacă în acest din urmă caz, când apelul a fost declarat perimat, hotărârea primei instanțe capătă autoritatea lucrului judecat conform art 329 pr. civ. și revizuirea devine admisibilă la prima instanță aceasta este din cauză că potrivit principiilor cuprinse în art 258 pr. civ. perimarea având de efect ca toate actele de procedură și lucrările preparatorii să fie stinse apelul este considerat ca inexistent ca și cum hotărârea primei instanțe n'ar fi fost apelată, ceea ce nu e tot una cu un apel anulabil care nu poate fi socotit ca fără ființă deși prezintă oarecare viciu de formă, și mai cu seamă cu un apel respins ca nemotivat, care din punct de vedere al existenței lui îndeplinește toate condițiile de formă, cam de altfel nu se tăgăduiește că apelul statului îmbracă acest caracter;

Având în vedere că, o altă obiecțiune făcută de stat, este și aceea că, dacă teoria admisă de tribunal ar fi cea adevărată, că cererea de revizuire s'a fi inadmisibilă la prima instanță când apelul s'a respins ca nemotivat, atunci scopul legiuitorului care a voit ca statul și celelalte persoane prevăzute în art 291 pr. civ. să se bucure de dreptul de revizuire când au fost lipsite de apărare asupra capetelor de cerere aduse în judecată, ar fi de cele mai multe ori zădărnici;

Considerând că dacă legea prin citatul art 291 pentru motivul de înaltă protecție a persoanelor acolo arătate, a acordat revizuirea pentru lipsă de apărare asupra fondului, prin aceasta a înțeles că o asemenea cale nu poate fi operantă în ipoteza legii decât atunci când atinge ea fondului e posibilă și când nu e împiedicată de o decădere legală;

Că, a se susține contrariul, este a se admite că în cazul art 291 pr. civ. nu există decăderi de drepturi ca tardivități de opoziții și apeluri, fine de neprimire a unui apel nemotivat și altele asemenea, dacă în mod necondiționat s'ar putea intra în fondul afacerii, — or, nu acesta e spiritul legii;

Având în vedere că, statul mai susține că în speță există două hotărâri rămase definitive una dată în apel în care Curtea nu și-a apropiat fondul ci s'a pronunțat numai asupra unui incident, și alta a tribunalului care a statuat asupra capetelor de cerere în lipsa statului și că și una și alta din aceste hotărâri sunt susceptibile separat de revizuire, întrucât conțin puncte deosebite asupra cărora s'au pronunțat;

Considerând că, acest mod de a vedea este cu totul eronat și lipsit de orice fundament juridic, căci dacă

în speță sunt două hotărâri materialmente distincte, ele însă nu privesc decât una și aceeași afacere și din punct de vedere al efectelor juridice ce produce apelul, aceste hotărâri sunt indisolubile astfel încât numai la una din cele două instanțe, care în speță nu poate fi decât Curtea de apel, și numai o singură dată pentru același motiv se poate adresa revizuirea, or, este negânduit că revizuirea cerută de astă dată la tribunal e bazată pe același motiv pentru care a fost cerută și la Curte anterior: lipsa de apărare în fond, unde a fost respinsă ca nefondată, precum și recursul ce s'a făcut în urmă;

Că dar, din toate considerațiile de mai sus rezultă că, revizuirea cerută de stat în contra sentinței tribunalului comercial Ilfov No. 648 din 1913 e inadmisibilă și apelul de față urmează a fi respins ca nefondat.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Al Dem Oprescu respinge apelul ministerului, etc.

(ss) N. Budișteanu, I. Baștea, Al. Oprescu

CURTEA DE APEL DIN TURIN

— 7 Aprilie 1913 —

Coproprietate. — Uz. — Prejudiciu. — Inovație. — Mormânt. — Coproprietari. — Renunțare la succesiune. — (Art. 480, 784 C. civ. român).

Fiecare coproprietar se poate servi de lucrul comun conform destinației sale fixată prin uz, sub condiția însă de a nu jigni întru nimic drepturile celorlalți coproprietari.

El nu poate, deci, face nici o inovație fără consimțământul celorlalți coproprietari.

Aceste principii se aplică și la coproprietatea unui mormânt de familie.

Fiecare coproprietar având plina proprietate a părții sale, și partea unuia nefiind deosebită de partea celuilalt, dreptul de coproprietate se exercită în specie asupra lucrului întreg.

În consecință, fiecare coproprietar al unui cavou se poate folosi de el în modul cel mai absolut, afară de marginirile impuse de lege și de destinația specială a mormântului.

Dreptul coproprietarului unui cavou consistă, deci, nu numai în a înmormânta pe rudele sale în acel cavou, ci de a îndeplini și slujbele bisericești obișnuite după religie.

El poate să exercite acest drept printr'un mandatar, de exemplu, prin preotul cimitirului, depunând în mâinile acestuia din urmă cheile cavoului. Un alt coproprietar al acestui cavou nu poate, deci, să împiedice exercițiul acestui drept, schimbând broasca cavoului.

Renunțarea la o succesiune nu se întinde, afară de o declarație expresă, la proprietatea unui mormânt de familie, din cauza caracterului special al mormintelor, care sunt lucruri afară din comerț.

(Din revista *La Legge*)

OBSERVAȚIE. — Principiul pus de Curtea din Turin, cu privire la drepturile comuniștilor, este indiscutabil. Fiecare coproprietar în indiviziune poate, în adevăr, să întrebuințeze lucrul comun în așa mod încât să nu jignească dreptul egal al celorlalți coproprietari, *als nicht der Mitgebrauch der übrigen Teilhaber beeinträchtigt wird*, după cum se exprimă art. 243 § ultim din codul german.

Un comunist nu poate deci, fără consimțământul

expres sau tacit al celorlalți, să facă inovații sau modificări cu privire la lucrul comun, căci comuniștii nu pot să aibă mai multe drepturi decât asociații (analogie din art. 1574 § 4 C. civ.). Cpr. Trib. Ypres (Belgia) și Iași (motive), *Curierul Judiciar* din 1907, No. 25 și *Dreptul* din 1908, No. 10; Trib. Termonde (Belgia), *Curierul Judiciar* din 1907, No. 25, p. 200 (cu observ. noastră); C. Turin, Sirey, 1906. 4. 13, etc. Vezi tom. III, partea I al Coment. noastre, p. 231, nota 2 și p. 353, precum și tom. IX, p. 540. «Nici un părtaș, zice codul Caragea (art. 7, partea III, capit. 13) nu poate să facă vreo prefacere fără învoirea tuturor; iar de va face, e dator paguba ce se va pricinui din această prefacere». Tot astfel se exprimă și art. 1107 din codul Calimach. «Dacă părtașii nu vor fi uniți, zice acest text (828 C. austriac), nici unul dintrășii nu are voie să facă o strămutare sau prefacere, prin care se va dispoza pentru partea altui cuiva din părtașii lucrului».

Curtea de apel din Turin, prin decizia a cărei sumar s'a reproduș mai sus, aplică foarte bine aceste principii la coproprietatea unui mormânt sau cavou de familie. O soluție identică a fost admisă de aceeaș Curte la 1903. Vezi Sirey, 1906, 4. 13.

A doua soluție admisă prin decizia Curței din Turin este privitoare la efectele renunțării la succesiune. Curtea pune, cu drept cuvânt, în principiu că renunțarea la succesiune nu și produce efectele sale în privința coproprietății mormintelor de familie, pentru că aceste lucruri, nefiind în comerț, nu sunt supuse regulilor generale ale transmiterii patrimoniului. De aceea se și decide, cu drept cuvânt, că mormintele de familie nu figurează în masa care servește a determina partea disponibilă și rezerva. Vezi tom. IV, partea I-a al Coment. noastre, p. 548, nota 3 (ed. a 2-a) și autoritățile citate acolo.

Tot pentru aceleași motive, ele nu sunt supuse raportului și nu pot fi nici împărțite, nici licitate. Vezi tom. III, partea II, al Coment. noastre, p. 487 (ed. a 2 a). Cpr. C. Paris, Sirey, 93. 2. 189.

În rezumat, toate soluțiile admise de Curtea din Turin sunt juridice și aplicabile și în dreptul nostru.

D. ALEXANDRESCO

REZUMATELE JURISPRUDENTEI IN ALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE ¹⁾

CASATIE S. UNITE

Recurentul Minist. de finanțe prin d-l avocat C. Marinescu.
Intimatul H. Rădulescu ș. a.

Art. 151 pr. civ. — Dacă secțiunile-unite ale Curței de casafie chemate a judecă un recurs este în drept a aplică art. 151 pr. civ.

Secțiunile-unite ale Curței de casafie chemate de a judecă recursurile în anumite împrejurări, formează o instanță deosebită de cele trei secțiuni, și intrucât secțiunile-unite judecă după toate regulile dreptului comun, sunt în drept de a aplică art. 151 din procedura civilă când este cazul. (Cas. s. unite, jurnalul No. 23 din 13 Iunie 1913, prin care se face aplicația art. 151 pr. civ. din cauza lipsei unuia din intimați).

CASATIE S. I

Recurenta Obște locuit, com. Breaza de sus prin d-nii avocați
M. Antonescu și C. Xenă.

Intimați C. Basarab Brâncoveanu ș. a., prin d-l avocat S. Rosenthal.

Autoritatea lucrului judecat. — Verificarea elementelor din care se trage lucru judecat. — Chestiuni de drept, care intră în controlul Curței de casafie.

Verificarea elementelor din care se trage autoritatea lucrului judecat, constituie o chestiune de drept, și prin urmare, intră în căderea Curței de casafie de a verifica dacă deducerile ce instanța de fond trage din faptele de ea constatate, sunt sau nu întemeiate. (Cas. s. I, decizia No. 434 din 14 Iunie 1913, prin care se respinge recursul făcut contra deciziei Curței de apel București s. III No. 166/911).

CASATIE S. II

Cererea făcută de Proc. Trib. Suceava de a se regulă compet. în cauza lui D. Gherman.

Ministerul Public prin d-l procuror M. Vidrașcu.

Judecătoria de pace. — Competință penală. — Furtul de pe câmp a unor lemne scoase dela poduri, spre a fi ridicate în urmă. — Art. 309 al. 2 c. penal.

1. Faptul de a fură de pe câmp lemne scoase de lapoduri, cari aparțineau județului și erau așezate acolo pentru a fi ridicate în urmă, iar nu părăsite sau uitate, constituie delictul prev. de art. 309 al. 2 c. penal, dat în competența judecătorului de ocol de a fi judecat, iar nu delictul prevăzut de art. 327 c. penal. (Cas. II, decizia penală 1140 din 27 Maiu 1913 prin care s'a regulat compet. trimițând afacerea la judele de ocol Fălcieni).

Recurentul N. Răducan Ștefănescu ș. a., prin d-nii avocați E. Pantazi și C. Varlam.

Intimatul I. Caraculnchi ș. a., prin d-l avocat P. Poni.

Ministerul Public prin d-l procuror M. Vidrașcu.

***Jurați. — Dare de foc. — Verdict de neculpabilitate. — Constatarea unei imprudențe. —**

Condamnare la despăgubiri. — Admisibilitate. — Condamnare solidară. — Art. 1003 c. civil.

2. În urma verdictului de neculpabilitate pentru crimă de dare de foc, Curtea poate acorda daune părții civile, constatând că incendiul a fost datorit imprudenței și nesocotinței acuzaților. (Cas. s. II, decizia penală 1211 din 31 Mai 1913 prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curței cu jurați din jud. Brăila No. 14 913).

CASATIE S. III

Recurentul Iancu Stern prin d-l avocat P. Borș.

Intimatul Ministerul de fin. prin d-l avocat Alex. Zeuceanu.

Legea zaharinei. — Fabricare de vinuri din esențe. — Contravenția prev. de art. 13 al. 3 l. zaharinei. — Caracterul ei fiscal. — Deosebire de faptul prev. de art. 63 l. sanitară.

1. Faptul de a pune în consumație vin fabricat din esențe constituie contravenția prevăzută de art. 13 al. 3 din legea zaharinei, care are un caracter fiscal și nu trebuie a fi confundată cu contravenția penală prevăzută de art. 63 din legea sanitară.

Prin urmare, hotărîrea achitătoare de faptul prevăzut de art. 63 din legea sanitară nu poate fi invocată ca lucru judecat, cu ocazia judecării contravenției prevăzută de legea zaharinei. (Cas. s. III, decizia No. 244, din 20 Mai 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Trib. Suceava, No. 190/913).

Recurentul Edgard de Marçay prin d-l avocat P. Poni.

Intimatul Administrația fin. Constanța prin d-l avocat Al. Zeuceanu.

Patentă. — Întreprindere de spectacole. — Taxa proporțională. — Stabilirea ei după valoarea locativă a imobilului împreună cu mobila afectată la exploatarea lui.

Comisie de apel. — Probe. — Cunoștințele personale ale membrilor comisiei. — Informațiuni. — Admisibilitate.

2. a) Tabela patentelor prevăzând că numai la hoteluri mobile din local nu intră în evaluățiune pentru așezarea taxei proporționale, de aici rezultă că la orice alte întreprinderi comerciale, cum ar fi o întreprindere de spectacole, mobila afectată la exploatarea imobilului nu poate fi scăzută din valoarea locativă

b) Comisiunile de apel având mai mult caracterul unor instanțe administrative, decât acela de instanțe judecătorești propriu zise, cunoștințele personale ale membrilor comisiilor pot servi ca informațiuni, cu ocazia așezării impozitelor. (Cas. s. III, decizia fiscală No. 100, din 27 Mai 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei comisiei de apel din județul Constanța, No. 135/913).

Ecouri dela examenele de drept

XL

— Ce este *plus petitio*?

— *Plus petitio* este, când dintr-o cauză oarecare, de pildă de frică, se reclamă mai mult, decât se cuvine!

¹⁾ Deciziile ale căror spețe sunt însemnate cu stelută * prezentând o importanță juridică deosebită, vor fi publicate în extenso în numerile viitoare. Redacția